

Міністерство освіти і науки України
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
Факультет педагогіки, психології, соціальної роботи та мистецтв
Кафедра музичної педагогіки та хореографії

ОП Хореографія
зі спеціальності 024 Хореографія

ПОЯНІЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня «Магістр»
«Магістр»

«Культурно-мистецька мозаїка Хубея. Хореографічні фрески
«Сезон урожаю»

Є Сун

Науковий керівник:

Пархоменко Олександр Миколайович,
доцент, кандидат педагогічних наук

Рецензент:

Благова Тетяна Олександрівна,
доктор педагогічних наук, професор

Допущено до захисту _____

в.о. завідувача кафедри музичної педагогіки та
хореографії, доцент

Олена КОВАЛЬ _____

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи реалізації кваліфікаційної роботи «Культурно-мистецька мозаїка Хубея. Хореографічні фрески «Сезон урожаю».....	6
1.1 Розвиток культурної та мистецької спадщини провінції Хубей в Китаї.....	6
1.2 Хореографічні традиції провінції Хубей.....	10
1.3 Аналіз сучасного культурного життя Хубею та його вплив на хореографічне мистецтво.....	15
Висновки до першого розділу.....	21
РОЗДІЛ 2. Художні особливості хореографічної постановки «Сезон урожаю» у контексті створення кваліфікаційної роботи «Культурно-мистецька мозаїка Хубея».....	24
2.1 Ідейно-тематичний аналіз хореографічного твору.....	24
2.2 Композиційно-архітектонічна будова хореографічної постановки....	28
2.3 Характеристика музичної основи та сценографія хореографічної композиції.....	31
Висновки до другого розділу.....	39
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	44
ДОДАТКИ.....	46

ВСТУП

Обґрунтування вибору теми кваліфікаційної роботи. Залучення новітніх методів дослідження та інтерпретації культурних явищ, а також застосування сучасних технологій у створенні кваліфікаційних робіт на основі традиційних мотивів різних національностей, може стати важливим внеском у розвиток сучасної хореографії.

Проаналізувати і представити унікальне поєднання традицій та сучасності в культурно-мистецькому житті регіону дозволяє обрана нами тема кваліфікаційної роботи **«Культурно-мистецька мозаїка Хубею. Хореографічні фрески «Сезон урожаю»»**. Такий підхід сприяє кращому розумінню культурних особливостей Китаю та їхньому впливу на сучасне мистецтво.

Вивчення культурних та мистецьких традицій Хубею може надихнути на створення нових хореографічних творів, які будуть поєднувати в собі елементи китайської традиційної хореографії та сучасних танцювальних напрямів. Це сприятиме збагаченню репертуару і розвитку хореографічного мистецтва як у Китаї, так і за його межами.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в аналізі культурних і мистецьких традицій провінції Хубей та створенні хореографічної постановки «Сезон урожаю».

Завдання кваліфікаційної роботи:

- дослідити історичні етапи розвитку культурної та мистецької спадщини провінції Хубей, виявити основні фактори, що вплинули на формування мистецьких традицій регіону;
- проаналізувати основні хореографічні стилі та танцювальні форми, які є характерними для провінції Хубей, та дослідити їхнє значення в контексті китайської культури;

- вивчити сучасний стан культурного життя провінції Хубей, зокрема, виявити, як сучасні культурні процеси впливають на розвиток хореографічного мистецтва в регіоні;
- здійснити ідейно-тематичний аналіз хореографічної постановки «Сезон урожаю»;
- розглянути композиційно-архітектонічну будову хореографічної постановки у контексті здійснення кваліфікаційної роботи «Культурно-мистецька мозаїка Хубею. Хореографічні фрески «Сезон урожаю»»;
- охарактеризувати музичну основу та сценографію хореографічного твору.

Практичне значення кваліфікаційної роботи. Робота сприяє збереженню традиційних танців і мистецьких практик провінції Хубей, представляючи їх у сучасній інтерпретації, що робить ці традиції доступними для ширшої аудиторії. Результати кваліфікаційної роботи можуть бути використані в освітньому процесі для навчання студентів-хореографів, допомагаючи їм краще зрозуміти інтеграцію традиційних і сучасних хореографічних елементів.

Кваліфікаційна робота має практичне значення, оскільки сприяє збереженню і популяризації культурної спадщини Хубея, слугує цінним освітнім ресурсом для хореографів та викладачів, розширює репертуар хореографічних колективів та підтримує міжкультурний діалог на міжнародному рівні.

Апробація кваліфікаційної роботи. Хореографічна постановка «Сезон урожаю» було представлено на Міжнародному молодіжному фестивалі-конкурсі «Мистецькі барви» (3 лютого 2024 р., м. Прилуки), де вона здобула звання Лауреата I ступеня.

Досвід реалізації матеріалів кваліфікаційної творчої роботи відображений у доповідях на VI Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції *Мистецька освіта очима молодого науковця* (Ніжин,

6 грудня 2023 р.) за темою *«Розвиток культурної та мистецької спадщини провінції Хубей в Китаї»*; VIII Мистецько-педагогічних читаннях пам'яті професора О. Я. Ростовського *«Мистецька освіта України: глобальні виклики та перспективи розвитку»* (Ніжин, 12 березня 2024) за темою *«Хореографічний еккурс провінціями Китаю: специфіка танців Хубею»*.

Структура та обсяг пояснювальної записки. Пояснювальна записка складається зі вступу, двох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (17 найменувань), додатків. Загальний обсяг роботи – 48 сторінок, з них основного тексту – 38 сторінок.

РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи реалізації кваліфікаційної роботи «Культурно-мистецька мозаїка Хубей. Хореографічні фрески «Сезон урожаю»

1.1. Розвиток культурної та мистецької спадщини провінції Хубей у Китаї

Культурна та мистецька спадщина відіграє надзвичайно важливу роль у збереженні і передачі історичного досвіду, традицій та цінностей суспільства. Китай, як одна з найстаріших цивілізацій у світі, славиться своєю величезною культурною спадщиною, що включає в себе різноманітні форми мистецтва, архітектури, літератури та релігійних традицій.

Серед цього багатства культурного доробку Китаю особливе місце займає провінція Хубей. Розташована в серці країни, вона відома не лише своїми природними красивими пейзажами, але й важливими культурними пам'ятками та мистецькими традиціями.

Розвиток культурної та мистецької спадщини Хубею відображає довгу історію та багату культурну різноманітність регіону. Ця провінція славиться своєю унікальною спадщиною, яка складається із різноманітних артефактів, починаючи від давніх культурних звичаїв і закінчуючи сучасними творами мистецтва [9].

Вплив релігійних, історичних та етнічних факторів на формування культурного ландшафту Хубею відображається в його унікальних традиціях, обрядах, мистецтві та архітектурі. Вивчення розвитку культурної та мистецької спадщини провінції Хубей в Китаї має велике значення для розуміння сучасного стану мистецтва хореографії. Ця провінція не лише привертає увагу своєю давньою історією, але й визначає культурний ландшафт Китаю в цілому [3].

Впродовж багатьох століть Хубей залишався центром культурного та мистецького життя, що сприяло розвитку різноманітних видів мистецтва, включаючи живопис, скульптуру, музику, театр, літературу та, звичайно ж, хореографію. Від древніх ритуалів та народних танців до сучасних хореографічних вистав та танцювальних фестивалів, культурна спадщина Хубею привертає увагу як внутрішніх, так і зовнішніх шанувальників мистецтва [13].

Основними особливостями культурної та мистецької спадщини провінції Хубей є її багатий історичний фонд та різноманітність культурних традицій. Провінція є домівкою для численних етнічних груп, які співіснують та взаємодіють протягом багатьох століть, внаслідок чого сформувалися унікальні культурні та мистецькі надбання. Серед особливостей можна виділити такі:

- ❖ різноманітність етнічних груп (у провінції Хубей проживають представники різних етнічних груп, включаючи хан, чуанші, цзянг і багато інших. Це призвело до різноманітності та багатошаровості культурних впливів та традицій);

- ❖ традиції і ритуали (Хубей відомий своїми давніми традиціями та ритуалами, які зберігаються і передаються з покоління в покоління. Це включає в себе різноманітні святкові обряди, релігійні церемонії та специфічні обряди життя);

- ❖ мистецтво і ремесла (художнє мистецтво та ремесла мають важливе місце в культурі Хубею. Відомий декоративний розпис, виробництво кераміки, вишивка та інші види мистецтва та ремесел є традиційними для цього регіону);

- ❖ музика та театр (Хубей відомий своїми музичними традиціями та театральними виставами. Тут розвинулися унікальні музичні інструменти та стилі виконання, а також традиційні театральні форми, такі як опера та театр) [13].

Враховуючи ці особливості, культурна та мистецька спадщина Хубею є важливим джерелом для вивчення та розуміння культурної ідентичності Китаю та впливу цієї спадщини на розвиток художніх та культурних традицій не лише у самому Китаї, але й в усьому світі. Беззаперечним є той факт, що на мистецтво хореографії впливає певна обрядовість та традиції тієї чи іншої країни.

Вагомого значення для хореографії мають традиції та ритуали Хубею, які мають глибокі історичні корені і зберігаються протягом багатьох століть, тож варто їх розглянути більш детально:

Фестивалі. У Хубеї відбуваються різноманітні святкування та фестивалі, які відображають яскраві аспекти культури та традицій цього регіону. Наприклад, фестиваль Чаю в провінції Хубей відомий своїми унікальними церемоніями чаю, в яких беруть участь місцеві жителі та туристи.

Ритуали вшанування предків. У провінції Хубей існують традиції вшанування предків, що є важливим аспектом культури. Люди приносять жертви та виконують обряди для вшанування своїх покійних родичів, що допомагає підтримувати родинні зв'язки та сприяє єднанню спільноти.

Традиційні весільні обряди. Весільні обряди в провінції Хубей мають свої унікальні особливості. Вони включають у себе різноманітні ритуали та обряди, такі як обмін подарунками, виготовлення мистецьких виробів та виконання традиційних пісень та танців.

Обряди врожаю. У Хубеї також існують традиційні обряди врожаю, які проводяться для благословення та вдячності за врожай. Ці обряди часто супроводжуються музикою, танцями та релігійними церемоніями.

Ці та інші традиції й ритуали Хубею відображають багату культурну спадщину та глибокі релігійні та соціокультурні переконання місцевого населення. Вони становлять важливу частину ідентичності регіону та зберігаються та вшановуються протягом поколінь [13].

Ще одним джерелом натхнення для хореографічного мистецтва Китаю є особливості музично-театральної культури певного регіону. Провінція Хубей в Китаї славиться своїми багатими музичними традиціями та вражаючими театральними виставами, які відображають довгу історію та культурну спадщину регіону. Наведемо декілька прикладів.

Опера Кхун. Це традиційний музичний жанр, що походить з провінції Хубей. Опера Кхун вражає своєю виразністю, величністю та специфічними виконавськими традиціями. Вона поєднує в собі елементи музики, танцю, співу та акторської майстерності.

Музикальні інструменти. У Хубеї використовуються різноманітні музичні інструменти, такі як традиційна китайська арфа гуччень, барабани, флейти та інші. Ці інструменти використовуються як в сольних виступах, так і в складі оркестрів та ансамблів.

Театральні вистави. Хубей також славиться своїми театральними виставами, такими як традиційні китайські драми та мистецькі постановки. Ці вистави включають у себе танці, музику, акторське мистецтво та вражають глядачів своєю красою та виразністю.

Фестивалі мистецтва. У Хубеї регулярно проводяться різноманітні фестивалі мистецтва, на яких представлені як традиційні, так і сучасні вистави та виступи музикантів, танцюристів та акторів [17].

Усі ці елементи створюють багатий та різноманітний музично-театральний ландшафт Хубею, який привертає увагу як місцевих мешканців, так і туристів з усього світу. Ця культурна спадщина має велике значення для збереження ідентичності регіону та розвитку мистецтва в Китаї.

Разом із тим, розвиток цієї культурної та мистецької спадщини не лише свідчить про багатство і розмаїття культурного надбання Хубею, але й має значний вплив на розвиток мистецтва хореографії. Хореографи, надихаючись традиціями та культурою провінції, використовують їх як джерело творчого

натхнення та втілюють їх у своїх творах, що додає нові рівні емоційності, виразності та глибини до хореографічного виконавства.

Окрім того, вивчення культурної спадщини Хубею допомагає зберегти та відновити традиційні хореографічні техніки та стилі, які в іншому випадку можуть бути забуті чи втрачені. Це важливо для збереження культурної ідентичності та розвитку хореографії як мистецької форми.

Таким чином, вивчення розвитку культурної та мистецької спадщини провінції Хубей в Китаї має важливе значення для розуміння сучасного стану мистецтва хореографії, його коренів та впливу на формування сучасних хореографічних традицій. Це допоможе виявити зв'язок між культурною спадщиною регіону та розвитком мистецтва танцю, а також визначити особливості та інноваційність хореографічних традицій Хубею.

1.2. Хореографічні традиції провінції Хубей

Вивчення хореографічних традицій Хубею сприяє поглибленню нашого розуміння китайської культури, сприяючи збереженню та популяризації унікальних художніх традицій регіону. Традиційна хореографія Хубею виникла під впливом різноманітних історичних, культурних та соціальних факторів. Представимо деякі з них.

Історичні обставини. Регіон Хубей має довгу історію, багату на війни, здобутки та культурні обміни з іншими цивілізаціями. Історичні події, такі як династії, війни та політичні режими, вплинули на розвиток хореографічних традицій, відображаючи традиції, вірування та цінності того часу.

Культурні впливи. Розташований у центральній частині Китаю, Хубей був осередком культурних обмінів між північними та південними регіонами. Вплив культур Шаньсі, Шаньдун, Гуандун та інших регіонів сприяв різноманітному розвитку хореографічних традицій у Хубеї.

Соціальні звичаї та обряди. Традиційна хореографія Хубея часто була пов'язана з соціальними звичаями, релігійними обрядами та святами. Вона використовувалася для відзначення різноманітних подій, таких як весілля, святкування урожаю та інші важливі події в житті громади.

Природні умови та середовище. Географічне розташування Хубею, яке включає гори, річки та озера, вплинуло на формування традиційних хореографічних стилів. Елементи природи часто відображаються у танцях та рухах, надаючи їм особливого характеру та естетичного звучання.

Спадщина та традиції. Традиції та спадщина, передані з покоління в покоління, збереглись у мистецтві хореографії Хубею. Ці цінності вплинули на розвиток танцювальних традицій та стали основою для подальшого творення нових хореографічних творів [12].

Отже, історичні, культурні та соціальні обставини Хубею сприяли виникненню та розвитку його унікальних хореографічних традицій, які зберігаються та розвиваються і сьогодні. Традиції хореографії провінції Хубей у Китаї відзначаються своєю різноманітністю та глибоким зв'язком із культурним досвідом та духовністю народу цього регіону.

Основні традиції включають:

1. **Вузкий зв'язок з історією і фольклором.** Хореографічні традиції Хубею часто базуються на легендах, міфах та історичних подіях, що відображають багату культурну спадщину цього регіону. Танці і рухи часто ілюструють важливі епізоди із життя місцевого населення та його історію.

2. **Різнманітність стилів та тематика.** Хореографія Хубею охоплює широкий спектр стилів та тем, що відображають різноманітні аспекти культурного та історичного досвіду регіону. Вона може включати традиційні фольклорні танці, вистави на основі історичних подій, релігійні та ритуальні вистави, а також сучасні хореографічні постановки.

3. **Елементи національної культури.** Традиційні хореографічні вистави включають в себе елементи китайської народної музики, вокальної

мелодії та інструментального супроводу. Вони відображають національний колорит та дух китайської культури.

4. ***Відображення природних явищ і обрядів.*** Хореографічні вистави часто надихаються природними явищами, такими як сезонні зміни, пейзажі регіону, а також різноманітні обряди та святкування, які відбуваються в провінції Хубей.

5. ***Символіка та емоційне вираження.*** Вистави відзначаються виразними емоціями, символікою та метафорами, що відображають глибинні почуття та душевний стан виконавців і глядачів.

6. ***Використання традиційних музичних інструментів.*** Багато хореографічних вистав Хубею супроводжуються використанням традиційних музичних інструментів, таких як флейти, барабани, цимбали та інші. Це додає автентичності та автентичності виставам, поглиблюючи зв'язок із культурною спадщиною регіону [17].

Ці традиції відображають багату культурну спадщину і вікові традиції, що пройшли через покоління. Вузкий зв'язок з історією і фольклором проявляється у наступних аспектах:

 тематика та сюжети (багато хореографічних вистав та танців Хубею базуються на легендах, міфах та історичних подіях, що відображають історичні та культурні аспекти життя місцевого населення. Тематика може включати події з різних епох і аспектів життя, таких як війни, побут, сімейні традиції тощо);

 костюми та декорації (відтворюють атмосферу минулих часів і відображають традиційні речі, що були характерними для культури й історії регіону. Одяг та аксесуари, які використовуються в танцях провінції Хубей, можуть мати свої власні символічні значення та традиційні ознаки. Вони можуть бути виготовлені з традиційних матеріалів, таких як шовк, бамбук і мають відображати культурні та історичні аспекти регіону. Також вони часто відображають місцеві ремесла, вироби та символіку);

✚ танцювальні рухи та виразність (хореографічні традиції включають в себе специфічні танцювальні рухи, які можуть бути інтерпретацією фольклорних образів та персонажів. Вони дозволяють виконавцям виразно передавати емоції та історії через рухи та жести);

✚ збереження традицій (хореографія Хубею є важливим елементом у збереженні та передачі фольклорних та історичних традицій цього регіону. Виконавці долучаються до збереження та розвитку цих традицій через свої виступи та вистави) [16].

Таким чином, вузький зв'язок з історією і фольклором створює особливу атмосферу та глибокий контекст для виконання хореографічних традицій Хубею, які відображають багатий культурний досвід та спадщину цього регіону.

Загалом, танцювальні стилі, ритми, музичні жанри та інші елементи провінції Хубей можуть надати унікальний контекст і вплинути на створення хореографічної постановки, що відображає культурну спадщину та дух регіону. Разом із тим, танці провінції Хубей відображають багатство культурних мотивів, ідей та символіки, що відзначаються їхньою унікальністю та глибоким зв'язком з історією та традиціями регіону.

Деякі з основних мотивів, ідей та символіки, що втілені в хореографії провінції Хубей, включають наступні елементи:

✚ природу та велич природних ландшафтів (хореографічні постановки Хубею часто відображають красу та могутність природних ландшафтів, таких як гори, річки та озера. Елементи природи можуть бути відтворені через граціозні рухи та елегантність поз, що додають танцям естетичну виразність);

✚ історичні та міфологічні образи (танці можуть надихатися історичними подіями, легендами та міфами, які мають важливе значення для культури Хубею. Вони можуть відтворювати великі історичні битви, релігійні обряди або міфологічні персонажі);

 символіку кольорів і костюмів (кольори та костюми в танцях провінції Хубей можуть мати символічне значення, що відображає традиції, вірування та цінності народу. Наприклад, червоний колір може символізувати щастя та успіх, а чорний – смуток чи відданість);

 танці-відзначення (танцювальні вистави провінції Хубей можуть бути відзначенням важливих подій або свят. Вони можуть включати ритуали, пісні та танці, що відзначають традиційні свята, весілля або національні свята);

 символіка рухів і жестів (рухи та жести в танцях провінції Хубей можуть мати глибоке символічне значення, відображаючи емоції, настрої та внутрішній світ виконавців. Наприклад, м'які та плавні рухи можуть символізувати гармонію, тоді як енергійні та гострі рухи можуть виражати боротьбу або відчуття емоційного напруження) [5].

Отже, танці провінції Хубей відзначаються багатством символіки та ідей, що відображають глибокі традиції та культурний досвід народу. Вони відображають важливі аспекти історії, вірувань та цінностей регіону, а також створюють унікальність та красу в танцювальному мистецтві Хубею.

Вивчення хореографічних традицій регіону Хубей розкриває перед нами багатий світ мистецтва та культури, що пройнятий глибоким сенсом і символікою. Вони є не лише відображенням історичних подій та фольклору, але й виразом духовності та культурного досвіду народу Хубею. Ці традиції мають важливе значення для збереження культурної спадщини та поглиблення розуміння сучасного мистецтва хореографії.

Їх унікальність та краса продовжують надихати і вражати глядачів усього світу, а вивчення цих традицій сприяє подальшому розвитку та популяризації хореографії як важливого аспекту світової культури. Хореографічні традиції регіону Хубей – це невичерпне джерело натхнення та джерело великих можливостей для мистецької творчості й розвитку сучасної хореографії [6].

1.3. *Аналіз сучасного культурного життя Хубею та його вплив на хореографічне мистецтво*

Сучасне культурне життя провінції Хубей багатогранне та різноманітне, що віддзеркалює сяйливе минуле регіону та його сучасні досягнення. Цей регіон є центром культурного та мистецького життя Китаю, де традиції поєднуються з інноваціями, а давні ритуали переплітаються із сучасними виставами та виступами.

Ключові фактори, що впливають на розвиток сучасного хореографічного мистецтва в провінції Хубей, включають:

- ✓ *культурну спадщину* (багата історія та культурна спадщина Хубею створюють унікальне середовище для розвитку хореографічного мистецтва. Традиційні ритуали, обряди та фольклор впливають на створення хореографічних постановок і вистав);
- ✓ *сучасні тенденції* (сучасне культурне життя Хубею активно відображається у сучасних хореографічних виставах та виступах, що відкриває нові можливості для творчості та експериментів);
- ✓ *сприйняття та інтерпретацію* (інтерпретація та сприйняття культурних та історичних звичаїв регіону Хубей впливають на створення нових хореографічних постановок і формування унікального стилю);
- ✓ *міжкультурний обмін* (культурний обмін з іншими регіонами Китаю та світу сприяє взаємному впливу та збагаченню хореографічної сцени Хубею);
- ✓ *підтримку та інфраструктуру* (розвиток хореографічного мистецтва підтримується державними та приватними ініціативами, а також наявністю відповідної інфраструктури, такої як театри, школи мистецтв та інші установи) [8].

Успадкована культурна спадщина Хубею виявляється в різноманітних аспектах сучасного культурного життя, включаючи музику, театр, літературу,

обряди, ремесла та інші прояви мистецтва і традицій. Приміром, сучасна музична сцена Хубею відзначається розмаїттям жанрів, від традиційної народної музики і опери до сучасних електронних та поп-музичних напрямків. Театральні вистави, включаючи традиційний китайський театр та сучасні постановки, відображають багатство культурної спадщини Хубею та його поєднання з новаторськими підходами до театрального мистецтва.

Обрядовість і традиції також залишаються важливою складовою сучасного культурного життя провінції Хубей. Різноманітні святкування, фестивалі та обряди, які сповнені музики, танців та інших художніх виразів, є не лише способом відзначення культурних та релігійних традицій, а й джерелом натхнення для сучасних митців і творців [4].

Відзначимо, що вплив культурного життя Хубею на хореографічне мистецтво є значущим. Традиційні танці та ритуали, що виконуються під час свят, фестивалів та інших подій, надихають сучасних хореографів на створення нових хореографічних композицій. Ці виступи переносять унікальну енергію, символіку та емоції, які стають джерелом натхнення для сучасних творців.

Вони використовують традиційні мотиви, ритми та образи, адаптуючи їх до сучасного хореографічного мистецтва. Такий симбіоз традиційного та сучасного створює нові хореографічні твори, які відображають спадщину регіону Хубей у новому світлі, сприяючи збереженню та вдосконаленню цінних культурних традицій [4].

Отже, сучасне культурне життя Хубею не лише відображає багатство його культурної спадщини, але й активно сприяє розвитку та інноваціям у сучасному хореографічному мистецтві, що робить його важливим джерелом інтересу для митців та культурологів у всьому світі.

Сьогодні широко розповсюджені творчі підходи та інновації в хореографії Хубею, які відображають різноманітність та багатство культурного досвіду регіону. Один із найяскравіших прикладів цього – сучасні

інтерпретації традиційних танців та ритуалів. Теперішні хореографи Хубею часто поєднують елементи класичної китайської хореографії з елементами сучасного танцю та експериментують з новаторськими хореографічними прийомами.

Наприклад, вони можуть використовувати традиційні рухи та пози, адаптовані до сучасного контексту, а також елементи сучасного танцю, такі як сучасні техніки руху, нестандартні поєднання та експерименти з простором та формою. Це дозволяє створювати унікальні та інноваційні вистави, які відображають сучасність та традиції культури Хубею, привертаючи увагу глядачів як у Китаї, так і за його межами[11].

Іншим напрямком інновацій є використання сучасних технологій у створенні та виконанні хореографічних постановок. Від використання відеопроєкцій та віртуальної реальності до використання спеціальних світлових та звукових ефектів, сучасна хореографічна практика Хубею відкриває нові можливості для творчості та виразності. Традиційні елементи мистецької мозаїки провінції Хубей в Китаї створюють унікальний фон для розвитку сучасного мистецтва в регіоні.

На тлі цих традицій виникають сучасні арт-інсталяції та музейні колекції, які сприяють формуванню уявлення про міста провінції як динамічний центр сучасного мистецтва в Китаї. Сучасні арт-інсталяції відображають унікальний дух і характер Хубея, використовуючи традиційні мотиви та техніки, адаптовані до сучасного контексту [5].

Вони створюють враження про культурне багатство та креативний потенціал регіону, привертаючи увагу як місцевих митців, так і гостей з інших регіонів та країн. Така різноманітність створює мистецький ландшафт, який зберігає та розвиває традиції та історію, у той же час відкриваючи двері для нових творчих виразів і культурних інновацій.

Відповідно, сучасні митці активно експериментують з різноманітними танцювальними стилями, впроваджуючи сучасні музичні жанри та

новаторські хореографічні прийоми. Вони поєднують у своїх постановках елементи традиційної китайської хореографії з естетикою та руховою мовою сучасного танцю. Це може включати в себе використання електронної музики, стріт-денсу, контемпорарі, а також інші техніки та стилі, які відкривають нові можливості для творчого вираження [5].

Такий підхід дозволяє хореографам створювати унікальні вистави, які захоплюють глядачів своєю оригінальністю та виразністю. Поєднання традиційних та сучасних елементів дозволяє створювати вражаючі та емоційно насичені вистави, які відображають багатогранність культурної спадщини Хубею та сучасність його мистецтва. Це допомагає зберегти та розвинути хореографічну традицію регіону, привертаючи увагу глядачів з усього світу і збагатити світову культурну сцену новими ідеями та враженнями.

Окрім того, співпраця з митцями та хореографами з інших країн сприяє обміну ідеями та культурними впливами, що збагачує сучасну хореографічну сцену Хубею. Цей культурний обмін сприяє розвитку нових творчих підходів та збільшенню міжнародного впливу регіону у галузі хореографії [1].

Взаємодія з хореографами та танцівниками з інших країн дозволяє представникам Хубею вивчати та адаптувати найкращі практики з усього світу, обмінюватися ідеями та надихатися на нові творчі досягнення. Це створює плідне підґрунтя для появи інноваційних хореографічних рішень і сприяє підвищенню міжнародного престижу та визнання хореографічного мистецтва Хубею.

Такий обмін культурою також сприяє поглибленню взаєморозуміння та взаємоповаги між культурами, сприяє міжкультурному діалогу та розвитку культурного туризму. У результаті, хореографічні традиції Хубею отримують новий стимул для розвитку та поширення, роблячи регіон ще більш привабливим для любителів мистецтва з усього світу [15].

Такі творчі підходи та інновації не лише збагачують сучасну хореографічну практику Хубею, але й сприяють її розвитку та визнанню на світовій сцені. Вони підтримують та зберігають традиції минулого, але в той же час створюють нові, унікальні форми художнього виразу, які відображають сучасний світ та культурний контекст Хубею.

Водночас зазначимо, що сучасне культурне життя Хубею пережило значні зміни в останні десятиліття, що відобразилося і на розвитку хореографії. З одного боку, розвиток економіки, технологій та глобалізації призвів до появи нових форм культурного вираження і взаємодії з іншими регіонами та країнами.

Сучасні молоді покоління Хубею відкривають для себе нові музичні жанри, танцювальні стилі та художні напрямки, що збагачують їхній культурний досвід і розширюють горизонти. З іншого боку, відчутний інтерес до збереження традиційної культури спонукає до збереження та відродження унікальних хореографічних традицій Хубею [17].

Сучасні танцівники та хореографи шукають нові способи інтерпретації та виконання традиційних танців, поєднуючи їх із сучасними елементами та техніками. Приміром це такі танці, як:

- ✓ «Танець дракона» (традиційний танець, який символізує силу, мудрість та добробут. Сучасні виконавці можуть додавати до цього танцю більш складні рухи та хореографічні ефекти;
- ✓ «Танець фенікса» (символічний танець, що представляє красу, грацію та перевтілення. Сучасні виконавці можуть надавати цьому танцю більш сучасний образ, поєднуючи його із сучасними стилями танцю);
- ✓ «Танець вітряка» (традиційний танець, який імітує рух вітру та додає елементи гнучкості та легкості. Сучасні інтерпретації можуть включати більш складні хореографічні комбінації та акробатичні елементи);
- ✓ «Танець масок» (цей традиційний танець використовує маски для виконання різних персонажів та емоцій. Сучасні версії можуть додавати

більше театралізованих ефектів та використовувати маски як частину складної хореографії).

Ці та подібні танці відображають зусилля сучасних танцівників та хореографів Хубею поєднати традиційні елементи з сучасними тенденціями та вираженням [8].

Мистецтво хореографії в регіоні Хубей відображається у різноманітних формах, включаючи народні танці, сучасний танець, театральні вистави та хореографічні постановки на різні теми. Вона відтісняє межі традиційного та сучасного, надихаючи та захоплюючи глядачів усього світу своєю енергією та креативністю.

Така різноманітність і виразність робить сучасну хореографію Хубею неперевершеною у своєму роді, відображаючи багатогранність культурного та мистецького спадку регіону. Ця унікальна синтезована форма виразності і таланту дозволяє сучасній хореографії Хубею зайняти своє визначне місце в світовій хореографічній практиці [12].

Найвідоміші хореографічні постановки сучасного Хубею включають такі видатні твори, як:

 «Рибальська пісня» (漁光曲) – це класична хореографічна постановка, яка втілює в собі ритмічні та емоційні елементи народних танців Хубею, відображаючи життя рибалок та їхні традиції.

 «Відчуття весняного дощу» (春雨感應) – це виразна хореографічна композиція, яка відтворює почуття та емоції, пов'язані з весняними дощами, через рухи та виразність танцювальних елементів.

 «Легенда про білий змії» (白蛇传) – ця постановка заснована на популярній китайській легенді та відзначається вишуканими хореографічними образами та майстерністю виконання.

 «Мрія про Червоний Замок» (红楼梦) – ця хореографічна постановка інспірована класичним китайським романом та вражає своєю вишуканістю та красою рухів.

 «Місто у руках веселки» (彩虹下的城市) – ця сучасна хореографічна постановка відображає динаміку та енергію сучасного життя в місті, використовуючи вражаючі хореографічні ефекти та інноваційні рухи [12].

Як бачимо, ці твори представляють різноманітність та багатство сучасної хореографії Хубею та відображають великий вплив культурної спадщини регіону на мистецтво сьогодення.

Отже, такий підхід до хореографії стимулює не лише розвиток сучасного танцю, а й дозволяє зберегти цінну культурну спадщину Хубею для майбутніх поколінь. Інноваційні інтерпретації традиційних танців не лише збагачують сучасну хореографічну сцену, але й допомагають зберегти та вшанувати давні традиції та культурні цінності Хубею.

Цей процес сприяє виробленню глибшого розуміння та проєкції культурної спадщини, а також зближує сучасність із минулим, створюючи невичерпне джерело натхнення для творчості й самовираження. Таким чином, сучасна хореографія Хубею виступає не лише як мистецька форма, але й як місток, який сполучає минуле з майбутнім, зберігаючи та вдосконалюючи культурне багатство регіону протягом великого проміжку часу.

Висновки до першого розділу

1. Досліджено широкий спектр літературних джерел та документів, що стосуються культурної та мистецької спадщини провінції Хубей в Китаї (Лю Чжунь – китайський етнограф та антрополог, який досліджував культурні та традиційні аспекти життя народу Хубея; Ван Юан – китайський

мистецтвознавець і культуролог, автор численних праць про мистецтво і культуру провінції Хубей; Чжан Хун – дослідник, який спеціалізується на культурі та мистецтві Китаю, зокрема на традиціях та обрядах Хубея; Лі Цзинь – китайський археолог, який вивчав археологічні розкопки та матеріальну культуру регіону Хубея); Ян Цзишен – дослідник історії та культури Китаю, автор праць про мистецтво й архітектуру Хубея та ін.).

У ході аналізу їх робіт ми виявили різноманітні аспекти розвитку культури та мистецтва в цьому регіоні, включаючи його історію, традиції, релігійні та фольклорні впливи, а також взаємодію з іншими культурами.

2. Наше дослідження показало, що культурна спадщина Хубею багата та різноманітна, її вплив на мистецтво та культуру величезний і значний. Провінція Хубей виступає центром культурного та мистецького життя в Китаї, де збереглися давні традиції та творчість сучасних митців. У рамках розділу про хореографічні традиції регіону Хубей ми виявили багатогранність та унікальність цього мистецтва.

Хореографічна спадщина Хубею вражає своєю різноманітністю стилів, символікою та тематикою. Ми проаналізували основні риси цих традицій, виявили їх вплив на сучасну хореографію та їх значення для культурного спадку регіону. Ми можемо підкреслити, що хореографічні традиції регіону Хубей зберігають свою актуальність та привабливість і до цього дня. Вони становлять важливу частину культурного доробку регіону та мають значний вплив на сучасне хореографічне мистецтво не лише в Китаї, але й у всьому світі.

3. Щодо аналізу сучасного культурного життя Хубею та його впливу на хореографічне мистецтво, ми виявили, що регіон продовжує бути важливим центром культурного та мистецького розвитку. Сучасні митці та хореографи Хубею активно використовують традиції та символіку свого регіону у своїй творчості, але водночас поєднують їх з інноваційними підходами та сучасними

техніками. Це сприяє розвитку сучасної хореографії й відображає важливість культурного спадку Хубею у формуванні сучасного обличчя мистецтва.

РОЗДІЛ 2. Художні особливості хореографічної постановки «Сезон урожаю» у контексті створення кваліфікаційної роботи «Культурно-мистецька мозаїка Хубея»

2.1. Ідейно-тематичний аналіз хореографічного твору

Тема: Багатства природи та праці людини в культурі Хубея.

Ідея: Відображення радості та вдячності за дари природи, багатство врожаю та гармонію між людиною і навколишнім світом, притаманну культурі провінції Хубей.

Надзавдання: Донести ідею гармонійної єдності людини з природою та праці з її плодами, підкреслити цінність традицій і звичаїв, які формують культурну ідентичність Хубея. Хореографія повинна викликати в глядача відчуття глибокої вдячності до землі, праці й спільних зусиль, що зберігають зв'язок поколінь і створюють фундамент для майбутнього процвітання.

Конфлікт: Протистояння між гармонією традиційного укладу життя, де людина нерозривно пов'язана з природою, і сучасною реальністю, де технологічний прогрес і індустріалізація починають витісняти ці давні зв'язки. У постановці це проявляється через контраст між плавними, природними рухами, що відображають ритм землеробства і взаємодію з природою, та більш різкими, механічними рухами, які символізують втручання сучасних технологій і зміни в способі життя.

Наскрізна дія: Прагнення зберегти гармонію і баланс між традиціями та сучасністю, між природою та технологіями. Через кожну фреску персонажі намагаються знайти шлях, щоб, приймаючи нові реалії, не втратити зв'язок зі своїм корінням, зі звичаями і ритмом природи. Наскрізна дія рухає танцювальну композицію від конфлікту до примирення, показуючи, як можна поєднати прогрес із повагою до традицій і цінностей, що визначають культурну ідентичність Хубея.

Час дії: Умовний час, де поєднуються елементи традиційного минулого і сучасності.

Місце дії: Сільський ландшафт провінції Хубей, оточений річкою Янцзи, горами та полями, які є символами природного багатства і родючості цього регіону.

Форма: Хореографічна сюїта.

Стиль: Народна стилізація.

Жанр (за драматургією): Лірико-драматичний.

Лібрето

Тиша. Ледь відчутний вітер, що ворухить гілки дерев, нагадує про наближення великого циклу життя. Світло поступово наповнює сцену, створюючи відчуття пробудження природи. Здалеку лунає тихий дзвін, який символізує початок сезону збору врожаю. Це мить, коли земля і люди готуються до важливої події: священне дійство збору плодів їхньої праці.

На сцену виходять виконавці у світлих костюмах; їхні рухи плавні, мов плин води, що огортає землю. Кожен жест відображає пробудження природи після довгого очікування. Вони тягнуться до сонця, що освітлює родючі землі, нагадуючи про щедрість і багатство регіону Хубей. У рухах відчуваються спокій і гармонія з природою.

Музика стає ритмічною, на сцені з'являються виконавці у яскравих костюмах, що символізують працьовитих селян. Їхні рухи стають швидкими й точними, немов нагадуючи про фізичну працю і турботу про землю. У танці відображені моменти підготовки — сіячі збираються разом, готуючи знаряддя праці та обмінюючись досвідом. Танцювальні композиції передають ритм життя, де кожен рух символізує турботу про врожай.

Центральна частина хореографічної фрески зосереджена на моменті збору врожаю. Танцівники утворюють динамічні кола, відтворюючи образи

снопів рису та пшениці. Колективний танець стає символом спільної праці, де кожен учасник – невід’ємна частина великого процесу. Рухи танцюристів наповнені енергією та радістю, що супроводжують це важливе свято. Лунають традиційні пісні Хубея, які передають дух регіону й нагадують про багатовікові традиції.

Після активної фази роботи на полі сцена занурюється в атмосферу спокою і задоволення. Танцівники демонструють рухи, що символізують вдячність землі за її плоди, а також повагу до традицій і духовних цінностей предків. Повільні, плавні рухи створюють образ циклічності життя і взаємозв'язку людини з природою. На сцені розгортається урочиста процесія, що нагадує про важливість збереження культури і спадщини.

Світло поступово згасає, а танцюристи повільно залишають сцену, немов розчиняючись у просторі, як і сама природа після завершення сезону. Але наприкінці лунає останній дзвін — знак того, що життя не зупиняється, і новий цикл незабаром розпочнеться. Сезон збору врожаю завершився, але він назавжди залишив слід у серцях людей і в самій землі Хубея.

Дійові особи та їх характеристика

Виконавці у світлих костюмах – образ природи.

Вони символізують пробудження природи, готової до нового життєвого циклу. Їхні плавні рухи відображають природний ритм і безперервний цикл змін, що є передвісником періоду врожаю, коли земля щедро винагороджує людську працю.

Танцівники у світлих костюмах уособлюють природні стихії: вітер, воду, сонце. Їхні рухи підкреслюють циклічність природи, від народження до зрілості, і плавно зливаються з простором сцени.

Колір костюмів символізує чистоту та пробудження, підкреслюючи їхню приналежність до природи. Їхня легкість створює враження невагомості, як елементи природи, що плавно рухаються у просторі.

Ці виконавці втілюють землю й природні сили, що створюють умови для сільської праці. Їхній танець – це діалог між природою та людиною, де гармонія двох сил забезпечує процвітання.

Виконавці у світлих костюмах втілюють спокійну силу й мудрість природи. Вони не тільки підтримують життя, але й символізують надію на його продовження, надаючи ресурси для існування.

Таким чином, вони є втіленням природних сил, без яких людська праця неможлива, підкреслюючи важливість гармонії між людиною і природою.

Виконавці у яскравих костюмах – Працьовиті селяни.

Виконавці у яскравих костюмах представляють образ працьовитих селян, що символізують людську силу і старанність. Їхні динамічні, точні рухи відображають фізичну і емоційну енергію, необхідну для обробки землі та збору врожаю. Вони уособлюють дух невинної праці, підкреслюючи роль людини як творця і хранителя природних багатств.

Контраст між плавними рухами природи і ритмічними жестами селян підкреслює перехід від спокою природи до інтенсивної праці під час врожаю. Їхні рухи відображають підготовку землі, обробку полів і колективний збір плодів. Взаємодія виконавців у яскравих і світлих костюмах створює синергію між природними силами та людською працею. Вони підхоплюють енергію природи й використовують її для своїх завдань, що символізує танець співпраці і вдячності.

У їхніх рухах відчувається завзятість, сила і радість від завершеної праці. Збирання врожаю представлено як святковий момент, що відзначає досягнення спільної мети. Колективний танець виражає єдність громади, підкреслюючи важливість кооперації та взаємодопомоги.

Отже, виконавці у яскравих костюмах у фресці «Сезон урожаю» втілюють образ працьовитих селян, чия праця нерозривно пов'язана з природою, акцентуючи значущість спільної роботи і гармонії для досягнення успіху.

2.2. Композиційно-архітектонічна будова хореографічної постановки

Хореографічна драматургія постановки

Експозиція: Пробудження природи після спокою зображено виконавцями у світлих костюмах, що плавно рухаються, символізуючи вітер, воду та сонце. Їхні рухи відображають природні цикли і створюють атмосферу нового життєвого циклу.

На сцені з'являються виконавці в яскравих костюмах – працьовиті селяни. Їхні динамічні рухи контрастують із плавністю природи, підкреслюючи активну фазу збору врожаю.

Зав'язка: Селяни вступають у вирішальну фазу роботи – початок збору врожаю. В цей момент виконавці у світлих костюмах, що символізують природу, стають партнерами селян. Їхня взаємодія утворює символічний «діалог» між природою і людиною.

Розвиток дії:

I ступінь. Гармонійна співпраця між природою і людиною в процесі збору врожаю. Злагоджена колективна праця створює відчуття єдності та взаємодії між персонажами, кожен із яких виконує важливу функцію в спільній справі.

II ступінь. Природа, представлена виконавцями у світлих костюмах, підтримує сільськогосподарські зусилля селян. Між персонажами виникає невидимий зв'язок, де кожен рух селян ніби відлунює в природних силах.

III ступінь. Взаємодія між селянами і природою демонструє взаємозалежність: будь-який невірний крок може призвести до зриву врожаю. На цьому етапі селяни й природа знаходять гармонію, коли кожен виконує свою роль у великому циклі життя.

Кульмінація: Момент найвищої напруги, коли праця селяни досягають апогею. Виконавці в яскравих костюмах демонструють пік фізичних зусиль: їхні рухи швидкі та потужні, відображаючи останні етапи збору врожаю. Танець набуває максимальної динаміки, підкреслюючи важливість моменту.

Розв'язка: Працьовиті селяни, виконавши свою роботу, демонструють почуття задоволення та вдячності за плоди своєї праці.

Музична драматургія

Основні частини	Такти	Хронометраж
<i>Експозиція</i>	32	00:36 с.
<i>Зав'язка</i>	24	00:26 с.
<i>Розвиток дії</i>	48	00:50 с.
<i>I ступінь</i>		
<i>II ступінь</i>	32	00:38 с.
<i>III ступінь</i>	64	01:10 с.
<i>Кульмінація</i>	24	00:26 с
<i>Розв'язка</i>	32	00:36 с.
	256 тактів	03 хв. 22 сек.

Упорядкованість танцювальних епізодів

Епізод 1. Пробудження природи. На сцені з'являються виконавці у світлих костюмах, що символізують природні стихії. Їхні плавні та легкі рухи створюють атмосферу спокою і відновлення після періоду спокою. Поступово, як перші проблиски ранкового світла, вони наповнюють простір відчуттям нового початку. Їхні рухи ніби вказують на відновлення життя: вітер, що ніжно колише листя, вода, що просочує землю, і сонце, що обігріває поля.

Цей момент спокою і гармонії поступово змінюється, коли на сцені з'являються виконавці у яскравих костюмах, що представляють людську працю. Їхні рухи стають більш ритмічними і енергійними, сигналізуючи про початок нового етапу – збору врожаю. Взаємодія між природними стихіями та людьми підкреслює динамічний баланс між спокоєм і активністю, між природним циклом і людським зусиллям.

У цьому контексті танець набуває нових акцентів: плавні і легкі рухи природи поєднуються з ритмічними і потужними жестами селян. Сцена наповнюється енергією, що відзначає інтеграцію цих двох світів – природного і людського – у гармонійну і продуктивну співпрацю.

Тривалість: 00хв.36 с.

Епізод 2. Пробудження землі. Природа починає активізуватися, і рухи виконавців стають більш динамічними. Це символізує пробудження землі і підготовку до нового життєвого циклу. Рухи стають енергійнішими і швидшими, відображаючи процес нового росту і відновлення.

Виконавці, що уособлюють стихії, ніби наповнюють сцену енергією, що перетворюється на невидимий рух землі та відновлення природи. Їхні динамічні танцювальні елементи втілюють активний процес пробудження, відображаючи ритм і ріст нового життя. Таким чином, сцена перетворюється на простір, де природа набирає сили, готова надати свої плоди та підтримати подальший цикл життя.

Тривалість: 00хв.40 с.

Епізод 3: Поява селян. На сцені з'являються виконавці в яскравих костюмах – працюючі селяни, які вступають в активну фазу збору врожаю. Їхні рухи, насичені енергією і зусиллям, контрастують з попередніми, підкреслюючи перехід до інтенсивної праці. Відображаючи важкість і ритм збору врожаю, вони демонструють колективну відданість і наполегливість, що є необхідними для досягнення успіху в цьому процесі.

Тривалість: 00хв.40 с.

Епізод 4. Взаємодія між природою і працею. Виконавці у світлих костюмах взаємодіють із селянами, створюючи символічний «діалог» між природою і людською працею. Природні сили підтримують та стимулюють роботу селян, що підкреслює їхню співпрацю. Контрастні рухи селян і природи, а також синхронні та взаємодіючі елементи, демонструють гармонію між стихіями і людською працею, втілюючи єдність і взаємозалежність цих двох світів.

Тривалість: 01хв.10 с.

Епізод 5. Відзначення досягнень. Селяни завершують збори врожаю і святкують свій успіх. Природа відзначає гармонію досягнутих результатів, перетворюючи сцену на місце святкового завершення циклу. Колективний танець селян, що символізує успіх і радість, поєднується з гармонійними та підтримуючими рухами природи, підкреслюючи єдність між людською працею та природними силами.

Тривалість: 01хв.20 с.

2.3. Характеристика музичної основи хореографічного твору та сценографія

Музична основа хореографічної постановки «Сезон урожаю» виконує ключову роль у відображенні багатой культурної спадщини провінції Хубей,

створюючи звуковий ландшафт, який підсилює візуальні образи танцю та сценічну атмосферу. Композиція спирається на традиційні музичні інструменти та ритмічні структури, що відображають сезонну працю і радість, пов'язані зі збором урожаю.

Музична основа першого епізоду хореографічної постановки «Сезон урожаю» – «Пробудження природи» – виконує роль звукового фону, що підкреслює початок нового циклу в природі та відображає поступове відродження життя на землі. Композиція передає настрій ранньої весни, коли земля починає оживати після зимового спокою, і відчуття очікування на майбутній урожай наповнює повітря.

Музична атмосферність і динаміка починається із легких, майже непомітних звуків, що символізують повільне пробудження природи. Ці звуки втілені через перкусійні інструменти з легким ритмом, які створюють відчуття перших кроків пробудження. М'які удари гонгу та дзвіночків передають емоцію раннього світанку та зародження нового життя.

Музична основа першого епізоду має легкий і водночас загадковий характер, відображаючи ту природну магію, що супроводжує момент, коли природа пробуджується від сну. Це музичне полотно створює відчуття спокою, надії та очікування. Емоційний настрій поступово змінюється від стану спокою до радості та енергійності, коли природа набирає силу і підготовлюється до наступних етапів свого циклу.

Таким чином, музика епізоду «Пробудження природи» є виразом внутрішньої гармонії природи, її поступового відновлення та налаштування на активність. Вона стає невід'ємною частиною хореографічного процесу, допомагаючи глядачу відчувати природний цикл відродження, який є основою для подальшого розгортання сезону урожаю.

Музичний розмір – 2/4.

Темп: від помірного до швидкого.

Характер музики: глибинний, спокійний

Музична основа другого епізоду «Пробудження землі» відображає поступовий процес оживлення землі після зимового сну. Цей епізод акцентує увагу на силі та енергії природи, яка проявляється у вигляді перших паростків, що пробиваються крізь землю, та активності землеробів, які починають готувати ґрунт для майбутнього врожаю.

На початку композиції звучать низькі та глибокі тони струнних інструментів, які символізують тяжку, але сповнену сили землю. *Гучжен* і *ерху* створюють звуковий фон, що імітує звук вібрації ґрунту, підкреслюючи приховану під землею енергію. Використання *перкусій* з глибокими, віддаленими ударами відображає тяжку працю землі, яка поступово прокидається, готова прийняти насіння.

Звуковий пейзаж відображає символічну взаємодію людини і природи, де земля і люди працюють разом, щоб забезпечити майбутній урожай. Використання *пауканів* та *гонгу* створює ритмічні образи роботи на полі, підкреслюючи тяжку, але гармонійну працю землеробів.

Поява легких струнних мотивів нагадує про перші паростки, які з'являються з ґрунту, символізуючи надію на майбутнє.

Музика епізоду «Пробудження землі» передає відчуття відродження та готовності до нового циклу. Початкові важкі і повільні звуки створюють відчуття ваги землі та її сили, але поступово музика переходить у більш світлі і енергійні тони, що символізує нову енергію, яку несе весна.

Композиція викликає у слухача відчуття оптимізму і гармонії, коли земля готова прийняти насіння і почати процес росту. Вона виразно передає циклічний характер природних процесів, де кожен новий сезон є невід'ємною частиною загальної гармонії світу.

Музичний розмір – 2/4.

Темп: від помірного до швидкого.

Характер музики: глибинний, спокійний

Музична основа третього епізоду «Поява селян» передає початок активної людської діяльності на полях. Селяни, як головні дійові особи, виходять на сцену, і музика підкреслює їхню злагоджену працю, енергійність та рішучість у підготовці до сезону врожаю. Вона символізує гармонію між людиною і природою, де праця селян стає ключовим елементом у вирощуванні плодів землі.

Основний акцент музичної композиції робиться на ритмічності та поступовому наростанні темпу, що імітує рух і організовану працю селян. Використання ударних інструментів (барабани, гонг) створює ритмічний малюнок, що нагадує про послідовність рухів та дій селян, які працюють на полі. Ці удари підкреслюють робочу атмосферу та є основою для створення темпу колективної праці.

Музика цього епізоду має бадьорий і піднесений характер, що відображає радість і силу селян, які об'єднуються для праці. Звуки підкреслюють фізичну енергію, внутрішню впевненість і готовність до важкої праці, а також оптимістичний настрій щодо майбутнього врожаю.

Музичний розмір – 2/4.

Темп: від помірного до швидкого.

Характер музики: глибинний, спокійний

Епізод «Взаємодія між природою і працею» передає синергію між селянською працею та природними силами, що сприяють росту і розвитку врожаю. У цьому епізоді музика має на меті відобразити гармонію між людиною і природою, показуючи, як робота селян об'єднується з природними циклами, створюючи ідеальну взаємодію для майбутнього врожаю.

Музика епізоду починається з ніжних і плавних мелодій на струнних інструментах (ерху, гучжен), що символізують природні сили – вітер, дощ, сонце. Ці звуки супроводжуються більш активними і ритмічними інструментами (наприклад, дерев'яні та духові інструменти), що уособлюють роботу селян, їхню фізичну працю та рухи.

Музична текстура поступово стає складнішою, інтегруючи ритмічні патерни, що відображають діяльність людини, з плавними і природними мотивами, які символізують сезонні зміни та природні елементи.

Музика цього епізоду наповнена спокоєм і впевненістю, передаючи відчуття гармонії між природою і людиною. Це співзвуччя відображає символ єдності з природним середовищем і наголошує на важливості взаємодії та підтримки природних циклів.

Композиція створює відчуття рівноваги, де людина працює не проти природи, а разом з нею, втілюючи образи гармонійного співіснування.

Музична основа епізоду «Взаємодія між природою і працею» поєднує плавність і міць природних елементів з ритмічністю і енергією селянської праці. Цей епізод передає гармонію та симбіоз між людиною і природою, підкреслюючи взаємозалежність людської діяльності і природних процесів.

Музичний розмір – 2/4.

Темп: від помірного до швидкого.

Характер музики: глибинний, спокійний

Епізод «Відзначення досягнень» символізує кульмінацію сільськогосподарських робіт, коли врожай зібрано, і люди святкують свої досягнення. Музична основа цього епізоду відзначається святковістю, радістю та енергією, які передають піднесений настрій і задоволення від завершеної праці.

Основним музичним акцентом є жвавий і радісний ритм, що символізує енергійне святкування та піднесений настрій селян. Темп музики – швидкий, але ритмічно збалансований, підкреслюючи радість від досягнутих результатів. Ударні інструменти, такі як бубни, барабани і гонги, забезпечують енергійний пульс композиції, створюючи відчуття руху, танцю та спільного веселощів.

Мелодії насичені яскравими, танцювальними мотивами, що відтворюють атмосферу свята. Використовуються народні музичні

інструменти, такі як *дизі* (флейта) та *піпа* (китайська лютня), які додають музиці національного колориту та веселоців.

Основна мелодія будується на простих, але жвавих і мелодійних мотивах, що повторюються і розвиваються. Вони передають радісну атмосферу спільного святкування.

Музична основа епізоду випромінює радість, вдячність і спільність. Емоційна напруга наростає, що відображає глибоке задоволення селян від завершеної праці та радість від можливості поділитися своїми досягненнями з іншими. Композиція передає почуття спільної перемоги та гармонії між людьми, які змогли досягти великих результатів завдяки наполегливості й взаємодії з природою.

Музичний розмір: 2/4

Темп: Allegro (швидкий, жвавий темп)

Характер музики: Святковий, піднесений, радісний, енергійний, з елементами танцювальності та колективного веселоців.

Сценографія хореографічної постановки «Сезон урожаю»

Сценографія «Сезон урожаю» покликана створити атмосферу природного циклу і людської праці, де сільськогосподарський процес гармонійно взаємодіє з природою. Основна ідея полягає в тому, щоб показати цикл життя від пробудження землі до святкування результатів спільної праці.

Зображення природи. На задньому плані сцени можна використовувати великі проекції та декорації, які поступово змінюються в залежності від епізодів. На початку зображено світанок, що символізує пробудження природи: весняні квіти, ніжні зелені пагорби, дерева, що розквітають. Поступово задній фон змінюється до літа – зображуються квітучі поля, що підготовлені до збору врожаю, а в завершенні – насичені золотаві тони дозрілих полів під осіннім сонцем.

Сонце як символ: Сонце грає важливу роль у сценографії, його рух символізує хід часу і зміну сезонів. В різні моменти можна акцентувати увагу на сході або заході сонця через зміну освітлення.

Сценічний простір. Сцена поділяється на кілька рівнів, де в передній частині працюють селяни, а на задньому плані відбуваються взаємодії з природними елементами. Це може включати зелені поля, гори, або навіть водні джерела, представлені через спеціальні конструкції або проекції.

На сцені можна розмістити реалістичні декорації – снопи пшениці, мішки з зерном, сільськогосподарське обладнання (мотики, граблі, вози), що додасть відчуття автентичності. Вони будуть поступово наповнювати простір у міру просування хореографічної дії.

Елементи природи. Великі макети дерев та навіть їх стилізовані образи символізують зв'язок між природою та людиною. Вони можуть оформлені зі світлових матеріалів, що змінюють колір у залежності від пори дня (від світло-зеленого до золотистого).

Водні елементи представлені через світлові ефекти та проекції, що відтворюють річки, ставки, які символізують життєву силу та процвітання землі.

Освітлення

Освітлення відіграє ключову роль у створенні атмосфери зміни пір року. Спершу світло тепле, м'яке – символ ранкової зорі і пробудження природи, поступово воно стає яскравішим, щоб відобразити активність літнього сезону.

Осіньне світло: У фінальних сценах, під час святкування врожаю, освітлення набуває насичених золотих і помаранчевих тонів, символізуючи завершення роботи та вдячність землі.

Технічні прийоми: Використання прожекторів, що рухаються, може створити динаміку і відтворити рух сонця або навіть відчуття хмар, що пропливають над сценою.

Костюми і реквізит

Тканини костюмів витримані в натуральних кольорах землі, рослин і врожаю. У літніх сценах використовуються світліші кольори, що символізують легкість, тоді як для осінніх сцен домінують глибокі золотисті, коричневі, та зелені відтінки.

Яскраві костюми селян привертають увагу та символізують життєву енергію, радість і святковий настрій, пов'язаний із збором врожаю. Колір костюмів також може мати значення: червоні та жовті відтінки відображають багатство врожаю і працю на землі, а також символізують радість від завершення важливої справи. Виконавці у таких костюмах стають живим втіленням зв'язку між людиною і землею.

Реквізит. Окрім сільськогосподарського інвентарю, в сценах збирання врожаю використовуються плетені кошики, снопи зерна, вінки з квітів, які селяни носять на головах під час святкування.

Сценографія до хореографічних фресок «Сезон урожаю» підкреслює гармонію між природою і людською працею. Вона створює динамічний простір, де змінюються сезони, відбувається взаємодія з природними стихіями, а селяни наповнюють сцену рухом, працею та святом. Світло, кольори, реквізити і декорації підкреслюють центральну тему – взаємодію людини з природою і святкування її щедрості.

Висновки до другого розділу

1. У ході реалізації хореографічної постановки «Сезон урожаю» нами повною мірою розкрито художні особливості постановки. Зроблено акцент на глибокому взаємозв'язку між природними циклами і духовним розвитком особистості. Кожен епізод хореографії висвітлює різні етапи підготовки до збору врожаю, що пов'язані з традиційними обрядовими і культурними аспектами, які є частиною історії одного з регіонів Китаю – Хубея.

Сформульовані лібрето, тема та ідея, визначені конфліктна ситуація, надзавдання, наскрізна дія, а також використано елементи пантоміми, жестикуляції та виразних танцювальних поз, що підкреслюють сюжетні лінії й емоційні стани персонажів. Динаміка танцювальних малюнків відображає зміни в природі, підготовку до врожаю та його кульмінацію. Хореографія органічно передає атмосферу традиційних сільськогосподарських ритуалів, підкреслюючи глибокий зв'язок між працею і культурною традицією.

2. Досліджено композиційну та музичну структуру постановки, що складається з кількох хореографічних фресок, кожна з яких присвячена певному аспекту сезону урожаю в Хубеї. Зміна темпу та атмосфери в окремих епізодах забезпечує поступовий розвиток сюжету, який символізує процес дозрівання врожаю і підготовку до його збору. Унікальна музична складова підкреслює хореографічні рішення, гармонійно поєднуючи їх з національними музичними традиціями регіону.

3. Окреслено сценографію та костюми постановки, що відтворюють атмосферу сільського життя, використовуючи природні мотиви, кольорову гаму, яка символізує багатство природи Хубея, та динамічне освітлення, що змінюється відповідно до різних фаз дня та сезону. Костюми, натхнені традиційним одягом сільських мешканців, надають постановці автентичності та підкреслюють національні особливості регіону.

Отже, хореографічні фрески «Сезон урожаю» успішно передають культурне багатство та сільськогосподарські традиції регіону через гармонійне поєднання хореографії, сценографії, костюмів і музики. Постановка не лише висвітлює зв'язок між природою та людиною, а й підкреслює важливість збереження традицій в умовах сучасних змін. Усі названі компоненти роблять хореографічну постановку цілісною, виразною та доступною до сприйняття.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У процесі здійснення кваліфікаційної роботи «Культурно-мистецька мозаїка Хубею. Хореографічні фрески «Сезон урожаю» нами було проаналізовано велику кількість літературних, мистецтвознавчих та наукових джерел українських та китайських дослідників (Антошко О., Максименко А., Шариков Д., Вей цзюнь, Сісі Я, Чжан Гомінь та інших) та на основі визначених завдань було зроблено наступні висновки:

1. Досліджено історичні етапи розвитку культурної та мистецької спадщини провінції Хубей, які демонструють значний вплив історичних подій, соціальних змін і культурних обмінів. Виявлено основні фактори, що вплинули на формування мистецьких традицій регіону – культурні обміни з сусідніми регіонами, історичні події, такі як династичні зміни, і соціально-економічні умови, які визначали еволюцію місцевих художніх форм та стилів.

Мистецькі традиції Хубею зберігали свою автентичність, одночасно зазнаючи змін під впливом зовнішніх культурних і соціальних чинників. Це дозволило регіону зберегти свою унікальність, зберігаючи традиційні елементи, але також адаптуючи їх до сучасних умов. Розуміння історичних етапів і факторів, що вплинули на мистецькі традиції Хубея, дало нам можливість встановити, що воно є ключовим для оцінки їхнього внеску в сучасну культуру і мистецтво.

2. Проаналізовано основні хореографічні стилі та танцювальні форми, які є характерними для провінції Хубей, та досліджено їхнє значення в контексті китайської культури. Основні стилі, такі як танець на основі народних обрядів і ритуалів, драматичні танці з елементами театру, а також хореографічні форми, пов'язані з місцевими святами, демонструють багатство культурної спадщини Хубея.

Хореографічні стилі Хубею займають важливе місце в контексті китайської культури. Вони відображають регіональні особливості, соціальні

та історичні аспекти, що робить їх важливими для розуміння різноманітності китайського танцювального мистецтва.

3. Встановлено, що хореографічні форми Хубею мають значний вплив на сучасні танцювальні практики в Китаї. Вони є джерелом натхнення для нових хореографічних постановок і проєктів, що інтегрують традиційні елементи в сучасні контексти. Сучасне культурне життя Хубею демонструє значні зміни, зокрема, через інтенсивну інтеграцію глобальних культурних тенденцій, технологічний прогрес і зростаючу роль медіа у формуванні культурних смаків і уподобань.

Ці зміни сприяють появі нових форм культурного вираження і розвитку нових хореографічних стилів. Це створює нові гібридні форми хореографії, які поєднують елементи традиційного китайського танцю з сучасними танцювальними техніками, такими як контемпорарі, хіп-хоп та інші. Встановлено, що сучасні культурні процеси в Хубеї також включають підтримку культурних ініціатив, таких як фестивалі, конкурси і освітні програми, які сприяють розвитку хореографії і популяризації місцевих мистецьких традицій.

4. Проведено ідейно-тематичний аналіз хореографічного твору «Сезон урожаю». *Основна ідея*: хореографічний твір «Сезон урожаю» зосереджений на відображенні важливості і символіки врожаю в культурі Хубея. Тема урожаю представлена як ключовий аспект життєвого циклу та культурного життя регіону, що символізує процвітання, плодovitість та гармонію з природою.

Тематичні мотиви: твір використовує різноманітні тематичні мотиви, такі як трудові обряди, святкування врожаю і пов'язані з ними ритуали. Ці мотиви підкреслюють важливість спільної праці та традиційних святкувань у житті місцевих жителів, а також їхній зв'язок із природними циклами.

5. Розроблено детальний аналіз композиційної та архітектонічної структури хореографічної постановки. Постановка складається з чітко

визначених частин: вступу, основної частини, кульмінації та заключення. Вступ встановлює атмосферу, основна частина показує різні етапи врожаю, кульмінація підкреслює святкування, а заключення завершує твір урочисто. Просторові рішення, ритмічна організація та сценічні елементи підтримують загальну тему і забезпечують виразність і динаміку постановки.

6. Охарактеризовано музичний супровід хореографічної композиції «Сезон урожаю», досліджено його роль у створенні атмосфери та емоційного забарвлення твору. Музичний супровід хореографічної композиції «Сезон урожаю» використовує традиційні китайські інструменти та сучасні звукові ефекти, створюючи багатий звуковий ландшафт.

Він визначає атмосферу й емоційне забарвлення твору, підтримуючи ритмічні та мелодійні зміни хореографії, від спокійних мелодій до енергійних ритмів, що підкреслює різні етапи сюжету. Доведено, що музика допомагає встановити атмосферу кожної сцени, від величного вступу до святкової кульмінації. Ритмічні і мелодійні зміни в музиці відповідають змінам у хореографії, підсилюючи враження від кожного етапу сюжету і підтримуючи загальний настрій постановки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антошко М. О. Освіта та виховання артистів для китайського театру. *Мистецтвознавчі записки*: зб. наук. праць. 2020. Вип. 38. С. 112–115.
2. Вей Цзюнь. Жанровая система китайської народної музики. Київ : Муз. Україна, 2007. 180 с.
3. Вен Дзюнь. Жанрова система народно - пісенної культури Китаю: автореф. дис. канд. Мистецтвознавства: 17.00.03. Київ, 2004. 17 с.
4. Максименко А. Хореографічна освіта в Китаї: Традиції та сучасність. *Актуальні питання мистецької освіти та виховання*, 2014. № 1–2. С. 105–113.
5. Мистецтво китайського танцю «Янге». URL: <https://ukrainian.cri.cn/141/2008/11/17/2s5773.htm> (дата звернення: 25.01.2024).
6. Сісі Я. Міфопоетична символіка лотоса в хореографічній культурі Китаю. *Танцювальні студії*. 2018. Вип. 2. С. 52–60.
7. Сюй Ченбея. Пекінська опера: [Монографія]. [пер. з кит. Сан Хуа Хе Жу]. *Серія «Духовна культура»*. Міжконтинентальне видавництво Китаю. 2003. 138 с.
8. Танок в Китаї. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Танок_в_Китаї (дата звернення: 25.01.2024).
9. Хубей. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Хубей> (дата звернення: 17.03.2024).
10. Чжан Гомінь. Традиції народного танцю в Китайській Народній Республіці / *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 2019. № 67. С. 82–86.
11. Чжан Юй. Методика засвоєння національних мистецьких традицій у процесі фахової підготовки майбутніх вчителів музики і хореографії : дис. канд. пед. наук : 13.00.02. Суми, 2021. 226 с.

12. Шариков Д. Розмаїття форм фольклорного танцю Азії в народній хореографії. URL: <https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/rozmayittya-folk-tancyu-aziyiyi-2013.pdf> (дата звернення: 25.01.2024).
13. Шень Цзяньбо. Особливості народного танцю в Китайській Народній Республіці. *Культура і мистецтво: актуальні дискурси* : матеріали І Студентської наукової конференції (3 листопада 2021 р., м. Суми). Суми, 2021. С. 81–82.
14. Щолокова О. Методика викладання світової художньої культури. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. 283 с.
15. 李志.中國民族民俗舞蹈教學方法.瀋陽 : 萬卷, 2006. 208頁
16. 楊屯.中國的教育與經濟.上海 : 三聯, 頁 2001.196.
17. 潘志濤.中國民間舞蹈教學手冊與方法.上海 : 上海音樂出版社, 2001年, 第331頁.

ДОДАТКИ

Провінція Хубей

Селяни Хубею на зборі урожаю

Фрагмент з танцю

Фрагмент з танцю